

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและวิเคราะห์การให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาของจีนต่อกัมพูชาในทศวรรษที่ 2010 คือระหว่างปี ค.ศ. 2010-2019 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่างการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติซึ่งเข้าถึงได้จากระบบฐานข้อมูลการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาประเทศกัมพูชา (Cambodia ODA Database) ร่วมกับการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน และข้อมูลจากเอกสารใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอผลการวิจัยแบบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Statistical Analysis) ประกอบการใช้ตารางสรุปวิเคราะห์เปรียบเทียบ และแผนภูมิแบบต่างๆ

ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมจีนเป็น 1 ใน 5 ประเทศที่มีจำนวนโครงการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาสูงสุดในกัมพูชา (ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และจีน) หากแต่จีนเป็นผู้สนับสนุนงบประมาณสูงสุดที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ลักษณะสำคัญของความช่วยเหลือจากจีนซึ่งแตกต่างจากผู้ให้ความช่วยเหลือรายอื่น คือ จีนให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า (Grant) น้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นแบบเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน (Concessional loan) อย่างไรก็ตาม จีนมีแนวโน้มให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่าเพิ่มขึ้นในช่วงปลายทศวรรษที่ 2010

สำหรับความช่วยเหลือด้านการศึกษา พบว่า จีนให้ความช่วยเหลือน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ให้ความช่วยเหลือรายอื่น โดยผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาในกัมพูชาสูงสุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ สหภาพยุโรป ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย ธนาคารโลก ญี่ปุ่น และสวีเดน อย่างไรก็ตาม จีนมีแนวโน้มให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น (ค.ศ. 2018-2022) โดยจีนเน้นให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในสถานศึกษา สร้างอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้ พบข้อสังเกตสำคัญสาเหตุที่ความช่วยเหลือด้านการศึกษาของจีนปรากฏน้อยมากเนื่องจากโครงการสำคัญด้านการศึกษา ได้แก่ การจัดฝึกอบรม การจัดหาอาสาสมัครชาวจีน และการให้ทุนการศึกษาไม่ถูกบันทึกไว้ใน Cambodia ODA Database ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบงบประมาณของกิจกรรมเหล่านี้พบว่าปริมาณสูงไม่แตกต่างมากนักกับความช่วยเหลือจากญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ที่มีบทบาทสำคัญเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษาในกัมพูชา (Top education donors to Cambodia)

คำสำคัญ: ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ ความช่วยเหลือด้านการศึกษา จีน กัมพูชา